

پشت پرده تکاپو برای فرار از ثبت الکترونیکی قراردادهای مالی

قراردادهای مالی وکلا، جزو محرمانه‌ترین اسنادی است که میان وکیل و موکل تنظیم شده و بسیاری از وکلا حتی تصویر آن را در اختیار موکل قرار نمی‌دهند

رونمایی از حق الوکاله ۵۰۰ میلیون تومانی ی‌رای طرح یک شکایت در دیوان عدالت به منظور ابطال بخشنامه سازمان ثبت اسناد ابعاد تازه‌ای از درآمدهای نجومی وکلا را روشن کرده است. ماجرایه انتشار تصویری از صورتجلسه هیئت مدیره کانون سردفتران در فضای مجازی بازمی‌گردد. تصویری که نشان می‌دهد این کانون برای طرح یک شکایت در دیوان عدالت به منظور ابطال بخشنامه سازمان ثبت مبنی بر لزوم اسکن اثر انگشت سردفتران در تنظیم اسناد، ۵۰۰ میلیون تومان برای حق الوکاله یا غیرشفافی است که به ازای خدمات حقوقی از شهروندان دریافت می‌شود. حالا کمیسیون تلفیق با مصوبه‌ای وکلا و کارشناسان دادگستری را موظف به ثبت الکترونیکی قراردادهای مالی خود در سامانه پیش‌بینی شده توسط قوه قضاییه کرده است. مصوبه‌ای که این روزها در میان وکلا حساسی مناقشه‌برانگیز شده است. بر این اساس هم رئیس اتحادیه به سراسری کانون‌های وکلای دادگستری ایران در نامه‌ای به شورای نگهبان الزامی شدن ثبت الکترونیکی قراردادهای حق الوکاله را نقد کرده و در عین حال معتقد به شفافیت عملکرد کانون‌های وکلاست. این در حالی است که طبق گزارش سازمان امور مالیاتی کشور طی سال‌های ۸۸ تا ۹۳ مالیات ابراز شده از سوی ۸۵ درصد وکلا صفر بوده و تنها ۱/۲ درصد از آنان مالیاتی بیش از ۵ میلیون تومان در سال ابراز کرده‌اند. این خوداظهاری مالیاتی را وقتی با حق الوکاله‌های حقیقی یا حق مشاوره‌های برخی کارشناسان و نمایندگان مجلس رقم قرارد مالیاتی وکلا را بین ۶ تا ۱۲ هزار میلیارد تومان تخمین می‌زند. برای اصلاح این وضعیت و جلوگیری از فرار مالیاتی چندین هزار مباریاردی وکلا، شفافیت درآمدهای دریافتی این گروه از طریق شفافیت‌رقم حق الوکاله‌ها نخستین گام محسوب می‌شود. بر همین اساس هم طبق بند ۸ الحاقی به تبصره ۶ لایحه بودجه سال ۹۹، وکلا و کارشناسان دادگستری موظف به ثبت الکترونیکی قراردادهای مالی خود در سامانه پیش‌بینی شده توسط قوه قضاییه شده‌اند. این مصوبه کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی به منظور جلوگیری از فرار مالیاتی وکلا به تصویب رسید.

آمار و ارقام متفاوتی از فرار مالیاتی وکلا از سوی افراد مختلف ارائه می‌شود. امیدعلی پارسا، رئیس سازمان امور مالیاتی چالش‌برانگیزترین اطلاعات را در این زمینه رسانه‌ای کرده است. به گفته وی این سازمان اطلاعات ۳۰۰ هزار میلیارد فراری از مالیات را شناسایی کرده که از این تعداد ۱۸ هزار نفرشان وکیل هستند که از این تعداد وکیل ۳ هزار نفرشان تا به حال یک ریال هم مالیات نداده‌اند. معیار میلیارد در بودن هم در سالانه یک میلیارد تومانی شخص و یا گردش حساب ۵ میلیارد تومانی در یک سال بود. ۱۸ هزار وکیل حدود یک‌سوم جامعه وکلا هستند؛ جامعه‌ای با درآمدهای میلیاردی، مسلط به قانون و فراری از اجرای قانون!

■ **شفاف‌سازی درآمدهای وکلا**

طبق مصوبه کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی بندالحاقی ۸ به اسناد مواد ۱۰۳ و ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات و الحاقات بعدی و به منظور افزایش درآمدهای مالیاتی دولت از طریق ابطال تمبر مالیاتی، قوه قضاییه مکلف است ظرف مدت یک‌ماه پس از تصویب این قانون، سامانه قسرداد الکترونیک تنظیم قرارداد الکترونیکی بین وکیل و موکل را راه‌اندازی کند. از زمان راه‌اندازی این سامانه تمام افراد فعال در کسب و کارهای حقوقی اعم از مشاوران و وکلای عضو مراکز وکلا کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده و کانون‌های وکلای دادگستری موظفند قراردادهای مالی خود با موکل را در این سامانه ثبت و تنظیم کنند. شناسه (کد یکتای صادرشده برای هر قرارداد توسط سامانه قرارد الکترونیک، مبنای شناسایی وکیل در سامانه خدمات قضایی به منظور استخراج اطلاعات مالی مندرج در قرارداد و ابطال تمبر مالیاتی خواهد

بود. از زمان راه‌اندازی سامانه قرارداد الکترونیک، مبنای قضاوت محاکم در زمان بروز اختلافات میان وکیل و موکل اطلاعات درج شده در قرارداد الکترونیک است. وکلای دادگستری مکلفند طبق اختلافات میان وکیل و موکل خود می‌پندند. در قرارداد الکترونیک مستقیم معادل نصف آنچه بابت تمبر به وکالتنامه الصاق می‌کنند مالیات بدهند و برای صندوق حمایت وکلا و کارگشایان نیز یک بیست و پنجم مالیات را بابت هزینه کانون به حسابداری دادگستری پرداخت کنند. صندوق دادگستری هم مکلف است سهم صندوق حمایت و یک‌چهارم سهم کانون را از کلیه وکلای کانون در هر مورد قبول و در آخر هر ماه به کانون وکلای دادگستری مربوطه بپردازد. بنابراین شفاف‌سازی و ملزم شدن وکلا به پرداخت مالیات‌های واقعی‌شان موجب افزایش درآمدهای دولت از طریق وصول مالیات از وکلا و کارشناسان خواهد شد.

■ **مصوبه‌ای مناقشه‌برانگیز**

این مصوبه اما در میان وکلا حساسی مناقشه‌برانگیز شده است. در یک سوی این ماجرا کانون‌های وکلا قرار دارند. در همین زمینه هم مرتضی شهبازی‌نیا رئیس اتحادیه به سراسری کانون‌های وکلای دادگستری ایران (اسکودا) در نامه‌ای به شورای نگهبان شفافیت رقم حق الوکاله‌های وکلا را خلاف شرع و قانون دانسته و این اقدام را در تعارض با ماهیت شرعی وکالت می‌داند. وی در این باره این گونه استدلال کرده است: «خلاف هدف بیان شده، حکم مذکور در این بند تأثیری بر افزایش درآمد مالیاتی ندارد. برای استحضار، در حال حاضر قراردادهای مالی علاوه بر درج در سامانه ثنا قوه قضاییه در دفترچه‌های تمبر مالیاتی وکلا نیز منعکس می‌شود و از سوی دادگاه‌ها، دفاتر دادگاه‌ها و کانون‌های وکلا نظارت می‌شود و نهایتاً نیز سازمان امور مالیاتی آن را بررسی می‌کند. از این حیث حکم مندرج در این بند صرفاً باعث به‌هم ریختگی رویه مستقر و کارآمد موجود در طول سال ۱۳۹۹ و تحمیل هزینه به قوه قضاییه می‌شود.»

حمزه شکربران‌زینی وکیل پایه یک دادگستری و مدیر مؤسسه حقوقی دادشهر ایرانیان در نامه‌ای جداگانه به شورای نگهبان این اظهارات مرتضی شهبازی‌نیا را خلاف واقع دانسته و در این باره توضیح داد: «گفته شده که در حال حاضر قراردادهای مالی وکلا، در سامانه ثنا قوه قضاییه و در دفترچه‌های تمبر مالیاتی

وکلا منعکس می‌شود. این مطلب به هیچ عنوان صحت نداشته و قراردادهای مالی وکلا، جزو محرمانه‌ترین اسنادی است که میان وکیل و موکل تنظیم شده و متأسفانه بسیاری از همکاران بنده، حتی تصویر آن را در اختیار موکل قرار نمی‌دهند.» بنا به تأکید وی آنچه به عنوان حق الوکاله به دادگاه‌اعلام می‌شود، صرفاً از طریق مبلغ اعلامی در فرم‌های وکالت‌نامه صورت می‌پذیرد که کاملاً انسان‌محور و در اغلب مواقع، خلاف واقع است. در واقع، آنچه وکلا بر مبنای قرارداد مالی از موکلان دریافت می‌کنند، بسیار بیشتر از آن است که در فرم‌های وکالت‌نامه به دادگاه‌اعلام می‌شود و گاه وکلای محترم، مبلغ حق الوکاله را یک در میلیون آنچه که دریافت می‌دارند اعلام نمی‌کنند.

■ **راه‌های فرار مالیاتی وکلا**

وکلا پذیرش وکالت و قراردادی که با موکل خود می‌پندند. در اینجا برای این قراردادها تمبر باطل می‌شود و وکلا مطابق با تمبر ابطالی مالیات می‌دهند. اغلب وکلا اما مبلغ قرار دادشان با آنچه در قرارداد ظاهری اعلام می‌شود و برایش تمبر باطل می‌شود متفاوت است.

در حال حاضر آنچه از موکل بابت حق الوکاله اخذ می‌شود، در قرارداد مالی قید می‌شود که اغلب نسخه‌ای از تصویر آن هم به موکل داده نمی‌شود و به صورت محرمانه در دفتر وکیل باقی می‌ماند و آنچه به دادگاه ارائه می‌شود، فرم وکالت‌نامه است. هم‌کثون وکلا وظیفه دارند درآمد دریافتی خود در قرارداد مالی را در فرم‌های وکالت‌نامه ارائه شده به دادگاه‌اعلام کنند که وکلا از این خلأقانونی، کمال استفاده را نموده و مبلغ دریافتی را بسیار ناچیزتر از آنچه در قرارداد مالی است، اعلام می‌کند.

اما وکلا علاوه بر خدمات وکالت مشاوره‌های حقوقی هم انجام می‌دهند. مشاوره‌هایی که گاهی تا ساعتی ۵۰۰ هزار تومان و حتی مبالغی بالاتر ارائه می‌شود. این هم درآمد دیگری است که وکلا موظفند مالیات آن را بدهند اما اغلب آنان در این بخش هم پنهان‌کاری کرده و درآمدهای واقعی‌شان را اظهار نمی‌کنند.

وکیلی که ۲۰ میلیون تومان بابت پرونده‌ای حق الوکاله دریافت کرده باید ۵ درصد آن را تمبر مالیاتی باطل کند و در پایان سال مالیاتی، مطابق همین دفترچه چه باید مثل سایر اصناف اظهارنامه الکترونیکی پر کند، سپس بر اساس پلکان مالیاتی (از ۱۵ درصد تا ۲۵ درصد) تمبر باطل کند و مالیاتش را پرداخت کند. اما متأسفانه در عمل اتفاق دیگری می‌افتد و درآمدهای واقعی‌شان را اظهار نمی‌کنند.

داده‌های مالی

قراردادهای مالی وکلا، جزو محرمانه‌ترین اسنادی است که میان وکیل و موکل تنظیم شده و بسیاری از وکلا حتی تصویر آن را در اختیار موکل قرار نمی‌دهند

آنچه به عنوان حق الوکاله به دادگاه‌اعلام می‌شود، صرفاً از طریق مبلغ اعلامی در فرم‌های وکالت‌نامه صورت می‌پذیرد که کاملاً انسان‌محور و در اغلب مواقع، خلاف واقع است. در واقع، آنچه وکلا بر مبنای قرارداد مالی از موکلان دریافت می‌کنند، بسیار بیشتر از آن است که در فرم‌های وکالت‌نامه به دادگاه‌اعلام می‌شود و گاه وکلای محترم، مبلغ حق الوکاله را یک در میلیون آنچه که دریافت می‌دارند اعلام نمی‌کنند.

همین مسئله هم موجب شده تا در فاصله سال‌های ۸۸ تا ۹۳، ۸۵ درصد از وکلا مالیات ندهند! این فرسار مالیاتی هم با اظهار درآمدهای غیرواقعی از سوی آنها رخ داده به گونه‌ای که این ۸۵ درصد درآمد خود را به گونه‌ای اظهار کرده‌اند که درآمدشان مشمول معافیت مالیاتی باشد. بر اساس گزارش‌های سازمان امور مالیاتی، طی این هشت سال، مالیات ابراز شده از سوی ۸۵ درصد وکلا صفر بوده و تنها ۱/۲ درصد از آنان مالیاتی بیش از ۵ میلیون تومان در سال ابراز کرده‌اند.

■ **تفاوت معنادر بین تعرفه عرفی و تعرفه قانونی وکلا**

مطابق ماده ۱۰۳ قانون مالیات‌های مستقیم، هر کدام از وکلا در زمان تنظیم دادخواست بدوی و ارسال آن به دادگاه، باید معادل ۵۵ درصد حق الوکاله قید شده در وکالت‌نامه، تمبر مالیاتی ابطال کنند. با این کار در دفترچه مالیاتی وکلا مهر مالیاتی می‌خورد و به این صورت درآمد هر وکیل شناسایی می‌شود.

حامد مجیری کار شناس مسائل حقوقی در این باره این گونه توضیح می‌دهد و می‌گوید: «مثلاً وکیلی که ۲۰ میلیون تومان بابت پرونده‌ای حق الوکاله دریافت کرده باید ۵ درصد آن را تمبر مالیاتی باطل کند و در پایان سال مالیاتی، مطابق همین دفترچه باید مثل سایر اصناف اظهارنامه الکترونیکی پر کند، سپس براساس پلکان مالیاتی (از ۱۵ درصد تا ۲۵ درصد) تمبر باطل کند و مالیاتش را پرداخت کند. اما متأسفانه در عمل اتفاق دیگری می‌افتد و به دلیل انسان‌محور بودن فرآیند ابطال تمبر، وکلا با سوءاستفاده از فرآیند موجود به راحتی می‌توانند فرار مالیاتی کنند.»

به گفته وی وکلا با موکل خود دو نوع اوراق امضا می‌کنند. یکی از آنها برگه وکالت‌نامه و دیگری برگه قرارداد خصوصی است. مباحث مالی به طور کامل در قرارداد خصوصی به امضا طرفین می‌رسد. طبق ماده ۱۱ آیین‌نامه حق الوکاله، حق‌المشاوره و هزینه سفر وکلای دادگستری و وکلای موضوع ماده ۱۸۷ قانون سوم بر نامه توسعه، وکلا می‌توانند افزون بر تعرفه‌های مصوب پولی را از موکل دریافت کنند اما این مبلغ باید در برگه وکالت‌نامه قید شود، در غیر این صورت اگر چنین مسئله‌ای تشخیص داده شود، وکیل مجرم است.

اما تفاوت معناداری بین تعرفه‌های مصوب و عرف جامعه وکالت وجود دارد. همین مسئله هم موجب شده تا وکلا از ابراز رقم واقعی حق الوکاله خودداری کنند و بعضاً از عبارت «مطابق با تعرفه» در وکالت‌نامه استفاده می‌کنند. این تفاوت معنادر میان تعرفه مصوب و تعرفه عرفی میان وکلا، انگیزه آنان را برای اینکه به گفته مصوب و تعرفه عرفی شان را ابراز نکنند بالا می‌برد.

به گفته مجیری برای مثال بر اساس قانون هر وکیل باید برای پرونده کیفری کمتر از ۱۰ سال حبس حداکثر ۵۰۰ هزار تومان و برای پرونده کیفری منجر به قصاص یک میلیون تومان دریافت کند اما حق الوکاله عرف بازار، حدود یکصد میلیون تومان است و در این قضیه وکیل کم‌اظهاری می‌کند.

■ **صحه دادستانی بر فرار مالیاتی وکلا**

اظهارات معاون دادستان کل کشور هم فرار مالیاتی برخی وکلا را تأیید می‌کند. وی در این باره گفته است: «متأسفانه امروز شاهدیم که برخی آقایان وکلاداعامی‌کنند به صورت تضمینی پرونده را پیش می‌برند و پول‌های کلان از موکلان خود می‌گیرند بدون اینکه این مبالغ در جایی ثبت و ضبط شود ضمن اینکه این کار مطابق موازن نیست و برخلاف بسیاری از مقررات است. سخنگوی قوه قضاییه هم در نشست خبری‌اش در این باره گفت: در لایحه بودجه سال ۹۹ که هنوز صرفاً مصوبه کمیسیون تلفیق را دارد حکمی پیش‌بینی شده است که ما باید می‌دانیم که در شورای نگهبان مواجه با ایراد و اشکال باشد و آن این است که اینها باید در دادگاهی که قوه قضاییه تا تیرماه بابت این موضوع راه‌اندازی می‌کند، قرارداد وکالتشان و مبلغ حق الوکاله را درج کنند. پیش‌بینی ما این است که در شورای نگهبان این مصوبه حتماً تأیید شود و ما به دنبال این هستیم که وکلا شفاف عمل کنند و از شفافیت در همه ابعاد حمایت می‌کنیم.»

با وجود این کانون‌های وکلا همچنان در پی فرار از شفافیت هستند. هم‌کثون نیز با وجود سیری شدن ۱۰۰ روز از الزام کانون‌های وکلا برای بارگذاری اطلاعات و قراردادهایشان در سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات این کانون از عمل به قانون استنکاف ورزیده است. این در حالی است که بنا به تأکید رهبر معظم انقلاب به جز اطلاعات نظامی و امنیتی در تمامی حوزه‌ها باید شفاف‌سازی صورت بگیرد.

چالش قانونی بودن محدودیت‌ها در سفر

۱-بیماری خطرناک کووید ۱۹ که از آن به کرونا نیز تعبیر می‌شود قدرت سرایت بسیار بالایی دارد و می‌تواند برای گروه‌هایی از جامعه به‌ویژه افراد مسن یا دارای بیماری‌های زمینه‌ای از جمله کسانی که به مشکلات ریه دچار هستند بسیار خطر آفرین باشد. با این وجود باید در نظر داشت که این بیماری نسبت به آنفلوآنزا قدرت کشندگی کمتری دارد و مانند هر بیماری دیگر فصل زمستان، شیوع دارد و هم‌اکنون ترس از آن بیشتر از خود بیماری، کشورهای دنیا را درگیر کرده است. در همین خصوص نکته جالب آن که مرکز جلوگیری و کنترل بیماری‌ها در امریکا اعلام کرده در زمستان امسال، تاالان ۱۹ میلیون امریکایی مبتلا به آنفلوآنزا شده‌اند که ۱۸۰ هزار نفر از آنها راهی بیمارستان شده‌اند و از این تعداد، حدود ۱۰ هزار امریکایی که ۶۰ درصد آنها کودک بوده‌اند جان خود را از دست داده‌اند.

۲- به هر حال در چنین شرایطی که کرونا کشور را به وضعیت بحرانی سوق داده باید اقدامات و تدابیری اتخاذ شود که اولا بیماری بر اساس اقدامات قانونی مقامات ذیصلاح کنترل شود و در ثانی بیماری موجب خشونت اجتماعی را فراهم نکند؛ به‌ویژه وقتی جریان‌های رسانه‌ای و فضای روانی، برای برخی از شهرها این تصور را ایجاد می‌کند که از یک سو بیماری را دیگران، خاصه مسافران به شهرهای آنها می‌آورند و از سوی دیگر شهر آنها ظرفیت خاصی برای پیشگیری، کنترل و درمان دارد و مسافرت دیگران به شهر آنها، کیفیت خدمت‌رسانی را به ایشان به‌شدت مختل می‌کند. این دغدغه‌های ذهنی موجب مداخلات محلی و مردمی برای جلوگیری از مسافرت‌ها شده و در اغلب موارد باعث واکنش‌های سخت می‌شود.

۳- به‌طور خاص این درگیری‌ها در استان‌های شمالی و توریستی بروز کرده و برخی مقامات نیز در عمل پوشی به راه انداخته‌اند که مردم این شهرها را به برخورد با مسافران، راهگیری در خیابان‌ها، مزاحمت‌های لفظی و عملی و در مواردی عدم ارائه خدمات و... دعوت می‌کنند و این مجموعه رفتارها بر کارگران دولتی و در ادامه مردم این شهرها باعث درگیری‌های اجتماعی و بعضاً قضایی نیز شده است. از نظر اجتماعی، این اتفاقات که در روزهای منتهی به پایان سال و تعطیلات عید در حال افزایش است یک بحران جدید اجتماعی را می‌تواند به‌وجود بیاورد که نیازمند تدبیر فوری است.

۴- طبق قانون هیچ‌کس نمی‌تواند حقوق قانونی شهروندان را از جمله حق رفت و آمد آنها محدود کند. این حق طبق اصل سوم، اصل بیستم و اصل بیست و دوم قانون اساسی تضمین شده است و هر کس بدون مجوز قضایی و قانونی (توانان) اقدام کند چون به حقوق ملت تجاوز کرده مجرم محسوب و اگر مقام دولتی باشد به مجازات ماده ۵۷۰ قانون مجازات و اگر غیردولتی باشد به مجازات ماده ۶۱۷ همان قانون محکوم می‌شود.

۵- شورای نگهبان در غیرقانونی بودن ممنوع کردن حق سفر و رفت و آمد شهروندان در نظریه تفسیری شماره ۴۰۴۱ بیان می‌کند: «حق مسافرت و آزادی سفر از اعمال عادی و حقوق مسلم فردی و اجتماعی هر شخص است که طبق اصل ۲۰ قانون اساسی همگان از آن برخوردارند و بر حسب بند ۱۷ اصل سوم قانون اساسی باید تأمین شود. سلب این حق در شرایط عادی با موازین شرعی و قانون اساسی مغایرت دارد ولی نظر به وضع فوق‌العاده فعلی و جنگ تحمیلی با اکثریت آرا تأیید شد.» بدین ترتیب حق سفر را صرفاً با ایجاد وضعیت فوق‌العاده طبق اصل ۲۹ قانون اساسی می‌توان موقتاً طبق اصل نهم به تعلیق درآورد یا محدود کرد.

۶- دولت باید از طریق سازوکارهای اصول ۷۹ و ۱۷۶ قانون اساسی، برخی محدودیت‌های سنجیده شده را برای کاهش سفرها به‌صورت تبیینی- تشویقی تدبیر کند تا از یک سو منابع سفر از مبدأ یا در جریان مسیر- قبل از رسیدن به مقصد- با همکاری همه نهادهای ذیصلاح از جمله راهور ناجا در طول جاده‌ها شود و از سوی دیگر به‌طور کاملاً واضحی بیان کند که در مداخله‌ای برای محدود کردن حق سفر مردم، صرفاً از توسط مقامات دولتی و با رعایت دستورالعمل‌های قانونی ممکن است.

۷- به علاوه آنکه دولت می‌تواند با اختیارات ناشی از قوانین مربوط به‌ویژه اصول مذکور، با گران کردن هزینه سفر از طریق وضع و افزایش چندم برابر عوارض جاده‌ای و آزادراهی و اختصاص درآمد حاصله به درمان بیماری، ضمن عدم تخصیص نیمی از سهمیه بنزین فروردین، جهت تشویق اعلام کند به کسانی که سهمیه بنزین خود را فروردین استفاده نکنند در مردادماه، سهمیه مضاعف اعطا کند.

چک برگشتی

چک برگشتی

اگر چکی را از شخصی داشتید و هنگام مراجعه برای نقد کردن آن حساب صادرکننده چک موجودی نداشت، برای دریافت طلب خود باید چه کار کنید؟

عبارت چک حقوقی و چک کیفری فقط در مورد چک‌های برگشتی (بلامحل) استفاده می‌شود و مربوط به نوع مسئولیت شخص صادرکننده چک است.

اگر چک کیفری باشد، می‌توان علاوه بر این که وجه چک را دریافت کرد، صاحب حساب (صادرکننده) را نیز به زندان انداخت ولی اگر چک حقوقی باشد، فقط می‌توان وجه چک را دریافت کرد. البته ناگفته نماند نوع چک در سرعت و نحوه رسیدگی در دادگاه متفاوت است و در چک کیفری زودتر و راحت‌تر به پول تان خواهید رسید اما در چک حقوقی به خاطر آیین دادرسی پیچ و خم، دیرتر به نتیجه خواهید رسید.

■ **جهات کیفری چک**

دارنده چک باید تا شش ماه از تاریخ صدور چک برای وصول آن به بانک مربوط مراجعه کند و ظرف شش ماه از تاریخ صدور گواهی عدم پرداخت چک شکایت کند.

- چک سفیدامضا داده نشده باشد.

- در متن چک قید نشده باشد که چک بابت تضمین انجام معامله است. (چنانچه در متن چک قید تحقق شرطی برای وصول شدن یا در چک به صراحت ذکر نشده باشد که چک بابت تضمین معامله‌ای است و در عین حال مدعی علیه به طریق دیگر این مراتب را ثابت کند مثلاً به وسیله دفتر تجاری صادرکننده چک یا قرارداد) چک مورد بحث قابل تعقیب کیفری نیست.)

- چک بدون تاریخ نباشد.

- تاریخ واقعی صدور چک مقدم بر تاریخ مندرج در چک نباشد (به‌روز باشد).

- صاحب حساب با علم به بسته بودن حساب بانکی خود مبادرت به صادر کردن چک نکرده باشد.

- صادرکننده چک قبل از تاریخ شکایت کیفری وجه چک را نقداً به دارنده آن پرداخت یا با موافقت شاکی خصوصی ترتیبی برای پرداخت آن نداده، یا موجباً پرداخت آن را در بانک محال علیه فراهم نکرده باشد.

- شاکی چک را بعد از شکایت کیفری به دیگری انتقال نداده یا حقوق خود را به نحو دیگری واگذار نکرده باشد، در غیر این صورت شکایت کیفری موقوف خواهد شد.